

Bácsmegeyei Függetlenség

A BÁCSDROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. **Tanítók részére:** Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

Kiadó tulajdonos a „Bácsmegeyei Függetlenségi párt.”
Az ügyvitelre jogosult megbízott: **László Ferenc.**
Felelős szerkesztő: **Pintér Gyula.**

Szerkesztőség: Csihás Benő-utca 3. szám.
A közlemények ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Csak kaszárnyára van pénz!

Nem elég már, hogy katona mondurba bujtattak minden épkézláb embert; sőt a sántákat, süketeket és kancsalokat is, majdnem az emberi kor végső határáig.

Nem elég, hogy minden dolgozó polgár a keresményének oroszlánrészét a militarizmus oltárára tartozik beszállítani. Nem elég, hogy a katonai létszámemelés és a hadfölszerelés révén a csőd felé vitték az államháztartást.

Nem elég, hogy amikor méltán azt hihettük, hogy az államháztartás rakott szekere már úgy meg van terhelve, hogy arra egy szalmaszálnyi újabb terhet se lehet rátenni, akkor hadi tengerészeti célokra újabb 420 milliót sóznak a nyakunkba; holott alig van akkora tengerünk, amely hadi flottánk számára gyakorlótérnek elég.

Ez mind nem elég. Az újabb 420 milliót még meg se szavazták, már jön a hiób hir Bécs felől, hogy többé nem alkalmasak a Manlicher-puskák, a fegyvertechnika rohamos fejlődése már hasznavehetetlenné tette őket; új fajta lőfegyverrel kell fölszerelni az egész véderőt, ami bizony sok százmillió koronába kerül. Hiszen igaz — mondják a fegyverszakértők — a mostani lőfegyvereket is át lehetne alakítani, körülbelül száz millió korona költséggel; de akkor teljesednék rajtunk a közmondás, hogy: „fösvény többet költ,” mert pár év múlva mégis csak a lomtárba kellene dobni az átalakított puskákat és új rendszerűeket kellene helyettük beszerezni.

Legokosabb tehát — mondják a félhivatalosok — ha minden kerülgetés nélkül szépen lenyeljük ezt az újabb keserű pilulát is; s amint Tisza mondani szokta, „gondolkozás nélkül” vállaljuk az új puskák árát is. A kettő együtt — a hadi tengerészeti kiadás és az új puskák ára — körülbelül ezer millió korona új terhet jelent. Irtóztató nagy összeg. De ahol a többi elfér — mondják Tiszáék — majd elfér ez is. Az ellenzék és vele együtt a nép úgy véli ugyan, hogy már a hetedik bőrt is lenyuzták rólunk, de Tiszáék azt állítják, hogy az adóprés csodákat tud

itt még művelni; csak szoritani kell. S bizonyosan meg fogják mutatni, hogy nekik van igazuk.

Még itt azonban nincs vége a szép mulatságnak. Gyerünk csak tovább.

Ha már az államnak minden garasát fölemészti a folytonos fegyverkezés és a mértéktelen hadkészültség; ha már ugyszólván semmiféle belső közszükségletre nem telik az államkasszájából, hát legalább a *magunk zsebére* szeretnénk a legégetőbb szükségleteinket kielégíteni.

Ám ne tessék azt hinni, hogy talán az ipar, kereskedelem, szóval a közgazdasági forgalom igényeinek kielégítésére gondolunk. Szó sincs róla. Tudjuk mi nagyon jól, hogy még talán hosszú ideig ez csupa jámbor óhajtás, vagy — Tisza szójárása szerint — „részeg illúzió” marad, mert ami kevés mozgó tőke mutatkozik a szemhatáron, az mind kell az állami hiteligények honorálására. A közgazdasági forgalom számára tehát nem jut semmi.

Hanem mégis, vannak halaszthatatlan városi és községi közszükségletek, amelyeknek kielégítése a természetes fejlődésnek és a civilizációnak föl nem tartóztatható követelménye. Erre a célra mégsem lehet mereven megtagadni a szükséges kölcsönt. Hát nem is tagadják meg. Sőt a kormány maga vette a kezébe a kölcsönszerzés dolgát és ki is eszközölte, hogy a nagy bankok, irtóztató drágán ugyan, de mégis adnak a városoknak kölcsönt.

Mindössze csak azt a csekélységet mondották ki, hogy mindenekelőtt azok a városok kapnak pénzt, amelyek *kaszárnyaépítésre* keresik a kölcsönt. Véletlenül pedig a hadvezetőség annyi kaszárnyaépítést sürget, hogy a bankok által folyósítandó városi kölcsönösszeg körülbelül rámegegy a kaszárnyák költségeire. Ami magyarra lefordítva azt jelenti, hogy a városok mondjanak le összes kulturális, közgazdasági, közegészségi és egyéb igényeiről; mert ezidőszent *Magyarországon pénzt csak kaszárnyaépítésre lehet kapni.*

Hát azzal a kormányzati rendszerrel szemben, amely ilyen helyzetet teremtett, talán haragosan kifakadnánk, talán káromkodnánk is egy kicsit. De tudvale-

vőleg április 12-ike óta nekünk, szegény nyomorult *szabadsajtónak*, már se kritizálni, se keseregni, se kifakadni, se káromkodni nem szabad. Nem is okvetetlenkedünk tehát. Csöndes rezignációval meghajtjuk jámbor fejünket. Hanem bátrak vagyunk egy alázatos instanciát előterjeszteni. Azt tudniillik, hogyha már ennyire jutottunk, méltóztassék ebben az országban minden teremtett lelket, kicsinyeket, nagyokat, csecsemőket és aggastyánokat a hadseregbe besoroztatni; méltóztassék az egész országot kaszárnyákkal beépíttetni s méltóztassék valamennyiünkről atyailag gondoskodni. Adjanak lénungot, mondurt, kvártélyt és menázsit mindenkinek.

Akkor még Gerőékre se lesz szükség; egy reglama alá kerülünk mindnyájan; nem kell parlament, nem lesz ellenzék, Tisza főparancsnoksága alá jut az egész ország. Megvalósul az „egy akol és egy pásztor” ideális állapota. Nem kritizálunk, nem zugolódunk, nem jajgatunk, nem busulunk többé. „Busuljon a ló, elég nagy a feje.”

Kik lesznek képviselőválasztók?

Minthogy a Tisza-féle új választójogi törvény alapján maholnap megkezdik az országgyűlési képviselőválasztók összeírását; s mint-hogy nem mindenki szeret a törvények tanulmányozásával bibelődni; de különben is a Tisza-féle törvény kacskaringós labirintusaiban eligazodni nem valami könnyű dolog, — annál-fogva nemcsak időszerűnek, hanem célszerűnek is tartjuk olvasóinkat röviden tájékoztatni arról, hogy ezidő szerint kiket illet meg a választójog?

Általános szabály, hogy szavazati jogot *csak magyar állampolgár* gyakorolhat; s a választók névjegyzékébe — az alább felsorolt kivételekkel — mindenki csak ott vehető fel, ahol *egy év óta lakik*. Középiskolai képzettség alapján *24 éves életkorban*; kisebb képesség alapján *30 éves életkorban* illeti meg a választójog a polgárokat.

Szavazók lesznek a diplomás emberek közül:

1. Akik az 1913. évre érvényes választói névjegyzékben jogerősen fel voltak véve;
2. akik sikeresen elvégezték a főgimnáziumnak, főreáliskolának, gazdasági, erdészeti, bányászati, művészeti, ipari, kereskedelmi, közlekedési szakiskolának, tanítóképző intézetnek, katonai, honvéd főreáliskolának vagy hadapródiskolának vagy a tengerészeti akadémiának legfelsőbb osztályát;
3. akiknek olyan állásuk vagy foglalkozásuk van, vagy valamikor volt, amelyekhez a törvény értelmében legalább a fentebb elősorolt intézetek valamelyikének sikeres elvégzése volt szükséges.

Ebbe a csoportba jutnak tehát az összes tisztviselők, ügyvédek, orvosok, mérnökök, erdészek, tanítók, papok, bányászok, szóval akik iskolai képesítés vagy diploma alapján üznek valamely foglalkozást.

Nem egy évi, hanem csak bárminő rövid ideig tartó lakást kell igazolni a választási jogosultsághoz annak, aki:

1. Az államnak, valamely törvényhatóságnak, községnek közintézetnek, közalapítvány-nak, állami vagy községi üzemnek, nyilvános számadásra kötelezett vállalatnak vagy egyletnek a tisztviselője;

2. valamennyi bevett és törvényesen elismert vallásfelekezeten hivatalos alkalmazásban lévő lelkésze;

3. valamely nyilvános jellegű tanintézetnek tanára vagy tanítója;

4. aki egyetemet vagy más főiskolát végzett, ha állandó lakása és foglalkozása van, végre azok,

5. akik a királytól vagy kormánytól nyert kinevezés alapján külföldön teljesítenek szolgálatot.

Az iparosok és kereskedők

a választói jog szempontjából három csoportba oszlanak.

A) Az elsőbe tartoznak azok, akik az elemi népiskola hatodik osztályát, vagy a gimnáziumnak vagy a polgári iskolának második osztályát, az iparos és kereskedői tanonciskolának harmadik osztályát, vagy a negyedik elemi népiskola negyedik osztályán felül még az iparos és kereskedői tanonciskola második osztályát, vagy végül valamely államilag szervezett ipari szaktanfolyamot elvégezték. Ezek választók lesznek, ha

1. iparengedély vagy iparigazolvány alapján önálló ipart üznek, vagy kereskedést folytatnak;

2. ha valamely választónak ipari üzletében, vagy kereskedelmi vállalatában, mint segítő családtagok működnek;

3. ha katonai vagy csendőrségi szolgálatban altiszti fokozatot értek el.

B) A második csoportba tartoznak azok, akik írni és olvasni tudnak, anélkül azonban, hogy az A) pontban felsorolt iskolai képzettségük lenne. Az ebbe az osztályba tartozóknak választójoguk van:

1. ha iparengedély vagy iparigazolvány alapján önálló ipart üznek, vagy kereskedést folytatnak és legalább egy segédmunkást állandóan alkalmaznak, vagy akár egy adónemből külön legalább 10 korona, akár több adónemből együttvéve legalább 20 korona egyenes állami adót fizetnek.

2. Valamely választó ipari üzletében, vagy kereskedelmi vállalatában dolgozó segítő családtagok.

3. Akik katonai vagy csendőrségi szolgálatban kiszolgált altisztek.

C) A harmadik csoportba tartoznak azok, akik sem írni, sem olvasni nem tudnak. Ezek az esetben választók, ha akár egy adónemből külön, akár több adónemből együttvéve legalább 40 korona egyenes állami adóval vannak megróva.

A három csoport akármelyikébe tartozzék is azonban valamelyik iparos vagy kereskedő, választó az esetben is, ha az 1913. évre érvényes választói névjegyzékbe fel volt véve. Ez a jogcím mindaddig fennáll, amíg abban a községben, amelynek névjegyzékébe fel van véve, fennáll a jogcím, amelynek alapján 1913-ban a névjegyzékbe felvették.

Segítő családtagnak a törvény oly személyt tekint, aki valamely választónak vagy feleségének gyermeke, rokona, örökfogadott gyermeke, vagy ezek valamelyikének férje, a választóval közös háztartásban él és ennek olyan mezőgazdasági vagy ipari vállalatban segít, amely állandó segítő rendszeres alkalmazását teszi szükségessé.

Az önálló kisbirtokosok és gazdálkodók szintén három csoportba oszthatók.

A. Az elsőbe tartoznak azok, akiknek van hat elemi iskolai, vagy ehhez hasonló végzettségük. Ezek választók:

1. Ha legalább két korona egyenes állami adóval vannak megróva.

2. Ha valamely választónak mezei gazdaságában mint segítő családtagok működnek.

3. Ha a katonai vagy csendőrségi szolgálatban altiszti fokozatot értek el.

B. A második csoportba tartoznak azok, akiknek nincs meg a hat elemi iskolai végzettségük, de azért írni és olvasni tudnak. Ezek választók:

1. Ha akár egy adónemből külön, akár több adónemből együttvéve legalább 20 korona egyenes állami adóval vannak megróva.

2. Valakinek mezőgazdaságában dolgoznak, mint segítő családtagok.

3. Ha kiszolgált katonai vagy csendőrségi altiszt.

C. A harmadik osztályba tartoznak azok, akik se írni, se olvasni nem tudnak. Ezek választók az esetben, ha akár egy adónemből külön, akár több adónemből együttvéve legalább 40 korona egyenes állami adóval vannak megróva.

Végül a kisbirtokos és gazdálkodó osztálynak mindazon tagjai, akik az 1913. évi névjegyzékbe fel voltak véve, újból bírnak választói jogosultsággal mindaddig, míg fennáll az a jogcímük, amelynek alapján 1913-ban a választói névjegyzékbe felvették.

Itt jegyezzük meg, hogy egyenes állami adó alatt érteni kell a föld-, ház-, kereset-, tőkeamat, járadék- vagy bányaadót. Számít az az adó, amely a névjegyzék elkészítését vagy kiigazítását megelőző esztendőben volt kirova. A választó adójához hozzá kell számítani a vele közös háztartásban élő feleség és kiskorú törvényes gyermekek föld és házadóját is, valamint számításba kell venni az ideiglenesen adómentes föld- és házbirtok után kivetett adót is.

Az ipari, kereskedelmi alkalmazásban

levőkre is ugyanolyan felosztást kell tennünk, mint az önállókra. Vagyis

1. azok, akiknek hat elemi iskolai képzettségük van, választók az esetben, ha ipari üzlet, vagy vállalat körében, t. i. a bányászásban, kereskedelemében, vagy iparban, vagy iparszerűen folytatott közlekedésben mint rendes szakmunkások vannak alkalmazva (vagyis állandóan, nem alkalmi napszámoként) akármennyi idő óta, vagy akik a csendőrségnél vagy katonaságnál altiszti fokozatot értek el.

2. Akik nem végeztek ugyan hat elemi, vagy megfelelő más iskolát, de írni és olvasni tudnak, választók az esetben, ha ipari üzlet vagy vállalat körében nem mint alkalmi napszámok, hanem mint szakmunkások, tehát olyanok, akik iparos tanoncok voltak és a tanviszony befejeztével az ipari hatóságtól bizonyítványt kaptak; vagy akik az utolsó öt évi időtartamon belül akár egyfolytában, akár megszakításokkal legalább három éven át ugyanegy ipari szakmában dolgoztak; vagy akik a csendőrség és katonaságnál altiszti rangban szolgáltak ki.

Hogy a választói jogosultság szempontjából mely ipari munkák tartoznak ugyanegy ipari munkanem körébe, azt a kereskedelmi miniszter állapítja meg.

A mezőgazdaságban alkalmazottak közül

választói joguk van a következőknek:

1. Azoknak, akik hat elemi osztályt, vagy ennek megfelelő iskolát végeztek és a mezőgazdaság körében vezetőmunkási vagy felügyelői (munkavezető, béresgazda, magtáros,

fővincellér, főkertész stb.) állást töltenek be, bármennyi idő óta, vagy katonaságnál, csendőrségnél altiszti fokozatot értek el, vagy egy munkaadónál 3 év óta vannak állandóan alkalmazva.

2. Akik nem végeztek hat elemi iskolát, választók ugyancsak akkor, ha vezetőmunkási vagy felügyelői állást töltenek be, vagy pedig egy munkaadónál öt év óta vannak állandóan alkalmazva, ugyyszintén ha kiszolgált katonai vagy csendőr altisztek.

Köz- és magánalkalmazottak.

1. választó, ha 6 elemi osztályt vagy egyenlő rangú iskolát végzett és köz- vagy magánalkalmazottan ugyanannál a munkaadónál bármely foglalkozás körében legalább 3 év óta van állandóan alkalmazva, de a katonaságnál vagy csendőrségnél altiszti fokozatot ért el.

2. Akik 6 elemi osztályt nem végeztek, de írni olvasni tudnak, csak az esetben választók, ha ugyanannál a munkaadónál, bármely foglalkozás körében legalább öt év óta vannak állandóan alkalmazva.

Megjegyezzük itt, hogy ha valaki a szolgálatától megvált, de egy éven belül ugyanahhoz a munkaadóhoz visszatért, akkor az újabb alkalmazása idejét közvetlenül a megelőzőhöz kell számítani. A mezőgazdaságban vagy háztartásban alkalmazottnál az alkalmazás idejébe bele kell számítani azt az időt is, amelyen át az alkalmazott a munkaadó örökhagyójánál, vagy a gazdaságban elődjénél volt. Ha az alkalmazás azért szűnik meg, mert a gazdaság tulajdonosának, vagy birtokosának személyében változás történt, az elhagyott munkaadónál történt szolgálat idejét közvetlenül a következő munkaadónál töltött szolgálati időhöz kell számítani. Például, ha valakinek a gazdája meghalt és emiatt kénytelen a szolgálatot elhagyni, akkor a választói jog szempontjából ezt az időt nem veszíti el, hanem az beszámítódik ahhoz az időhöz, amelyet az új munkaadónál tölt.

Természetes, hogy az összes ipari, mezőgazdasági, köz- vagy magánalkalmazottakra nézve is áll az, hogy választók az esetben, ha az 1913. évre érvényes névjegyzékbe fel voltak véve.

Nem gyakorolhatják választói jogukat

a katonaságnak és csendőrségnek tényleges szolgálatban levő tagjai, továbbá az állami, törvényhatósági vagy községi rendőrség legénységének tagjai. Továbbá akik gondnokság alá vannak helyezve, az elmebeteg, a csőd alatt állók, aki közjótékonyágban vagy közsegélybe részesül, vagy részesült, ha ettől még egy év nem telt el, aki botrányt okozó részegsége miatt két éven belül legalább kétszer volt öt koronát meghaladó pénzbüntetésre ítélve s utolsó büntetésétől még egy év nem telt el; akinek a választói jogát a bíróság felfüggesztette, aki bűn vagy vétség miatt szabadságvesztésre van ítélve s a büntetés kiállításától vagy elévülésétől öt év, illetőleg ha másodizben volt büntetve, 10 év nem telt el; aki politikai jogainak gyakorlásától fel van függesztve.

HIREK.

A tankerületi főigazgató Zomborban.

Szele Róbert tankerületi főigazgató szerdán, csütörtökön és pénteken Zomborban időzött, hogy megtartsa a szokásos ellenőrző vizsgálatot a zombori állami főgimnáziumban. Pénteken délután konferenciára hívta össze a tanári kart s közölte, hogy az elért tanítási eredménnyel, valamint a tapasztalt renddel és az intézeti adminisztrációval a legteljesebb mértékben meg van elégedve. A főigazgató tiszteletére, csütörtökön este, az egész tanárikar részvételével, barátságos vacsora volt az Elefánt vendéglőben.

Levesek,
mártások,
főzelékek stb.

Csak a „MAGGI“ névvel és a keresztcsillag védjeggyel valódi!

kitünő, erőteljes ízt kapnak, ha azok elkészítéséhez

MAGGI-féle

húsleves-kockából

előállított húsleveset használunk.

Darabja 5 f.

A főgimnázium hangversenye. A zombori m. kir. állami főgimnázium folyó hó 19-én este fél 8 órakor a városi színházban saját javára jótékony célú műsoros estélyt rendez. Műsor: 1. Boieldieu: A bagdadi kalifa. Nyitány, játsza az ifjúsági zenekar. 2. Mendelssohn—Bartholdy: Hebridák. Zongorán előadják Bárány Endre VIII. és Konyovits Emil VI. o. tanulók. 3. Erkel Ferenc: Imakardal a Bánk-Bánból. Előadja az ifjúsági énekkar, zongorán kíséri Bászler István VII. o. tanuló. 4. Arany János: Szondi két apródja. Előadják Faragó Gyula VII., Baky József II., és Deák Béla I. o. tanulók. 5. Charles Dancla: 4-e Symphonie. Előadja első hegedűn Frank Pál VI. o. t., második hegedűn Csavojác János ur, zongorán kíséri Dnchony Béla VI. o. t. 6. F. Chopin: Fantasie impromptu. Zongorán előadja Konyovits Emil VI. o. t. 7. Rossini: Tánckardal Tellből. Előadja az ifjúsági énekkar, zongorán kíséri Bászler István VII. o. t. 8. Vörösmarty—Erney: Szép Ilonka. Melodráma. Előadja Pethő Zoltán VIII. o. t., zongorán kíséri Bászler István VII. o. t. 9. Strauss J.: induló. Játssza az ifjúsági zenekar. Előadás után tánc az Elefánt-szálló termében.

A volt főispán bucsulátogatásai. Szemző István volt főispán szerdán délben vett bucsut a városi tisztikartól; de nem együttesen, hanem a szokástól eltérőleg külön-külön; ami mindenestre szimpatikusabb, mert demokratikusabb dolog. Végigjárta az összes hivatalos szobákat; mindenütt azt az udvarias kijelentést tette, hogy főispánsága alatt a tisztviselőkkel meg volt elégedve és kérte a tisztviselőket, hogy tartsák meg őt jó emlékezetükben.

Petőfi ünnepély Zomborban. A Bács Bodrog Megyei Irodalmi Társaság április 26-án vasárnap délután 6 órakor a városháza nagytermében tartja Petőfi-ünnepélyét — XXII. felolvasó ülést. Műsor: 1. Az Iparos Dalárda éneke: a) Elvonnék én... b) A faluban utcahosszat. Petőfi versei, Erkel Ferenc zenéje. 2. Dr. Ferenczi Zoltán r. tag, a kir. magyar tudományegyetemi könyvtár igazgatója: „Petőfiről, mint a szabadság költőjéről.“ Előadja a szerző. 3. Petőfi dalaiból: a) „Jövendölés“, szavalja Krieg Margit. b) „Egy gondolat bánt engemet“, szavalja dr. Dvornák Miklós. c) Egy Petőfi dal, énekl: Mayer Maca. 4. Dr. Kholmán Dezső r. tag: „Petőfi szerelmi költészetéről“ előadja a szerző. 5. Az Iparos Dalárda éneke: „Falu végén kurta korcsma.“ Irtá Petőfi, zenéjét szerette Arany János.

Eljegyzések. Pólay Vilmos dr. főgimnáziumi tanár vasárnap tartotta eljegyzését Major Kamilka urleánnyal, Major Károly főgimnáziumi igazgató leányával. — Ergő Mihály eljegyezte Radány Gabriella urleányt, Radány Péter kir. törvényszéki bíró leányát. — Knipl Teruska kiasszonyt, Knipl János leányát eljegyezte Bajzáth Tibor honvédhadnagy Budapestről.

Majd máskor tanácskoznak. A legutóbbi városi közgyűlés tudvalevőleg több ad hoc bizottságot küldött ki, amelyeknek az lenne a feladatuk, hogy különböző nagy fába vágják a fejszéküket, vagyis ugynevezett közalkotásokról készítsenek javaslatokat. Az egyik ilyen bizottságra a városháza átalakításának problémáját bízták rá. A bizottság össze is ült szerdán, de el is oszlott minden határozat nélkül, mivel úgy látta, hogy nincs előkészítve a kérdés. Persze, persze, „amit ma megtehetsz, halaszd azt holnapra.“ Az alkotások ráérnek; de a bizottságnak mégis össze kell jönni koronként, hogy: „*valamit tenni láttassék.*“

Halálozás. Mint résztvétellel haljuk, dr. Szánthó vezető járásbíró sulyos csapás érte, édes atyjának elhunytával. A járásbíró édes atya végtisztességétéle elutazott.

Érettségi vizsgák. A zombori állami főgimnáziumban a szóbeli érettségi vizsgák június hó 2-án kezdődnek.

Muzeum. A Bácsbodrog vármegyei történelmi társulat muzeumának régiségtára folyó hó 19-én (vasárnap) délután 2—4-ig megtekinthető

A Bácskai Napló a Nemzeti Népszövetségéről. A Szabadkán megjelenő *Bácskai Napló*, foglalkozván a Nemzeti Népszövetség részéről lapunkban megjelent cikkel, azt a gyanút fejezi ki, hogy a Nemzeti Népszövetség valami szabadkőműves alakulat és hogy a lapunkban megjelent cikknek a *népbutítókról* szóló része vonatkozott a keresztény szociálista agitátorokra, tehát a *Bácskai Napló*akra is. Megnyugtathatjuk tisztelt lapársunkat, hogy a szabadkőművességre vonatkozó gyanuja alaptalan; mert a Nemzeti Népszövetségben olyan függetlenségi férfiak is töltenek be előkelő szerepet, akikről biztosan tudjuk, hogy nem tartoznak a szabadkőművesek közé. Hogy a kérdéses cikk kiket értett „népbutítók“ alatt, azt igazán nem tudhatjuk; de csodáljuk, hogy tisztelt lapársunk a keresztény szociálistákra vonatkozó célzást látott benne. Mi azt tartjuk, hogy: „akinek nem inge, ne vegye magára.“

Panasz a villamos világitásra. Lapunk egyik barátja, aki a villamosvilágítási mizeriákat állandóan figyelemmel szokta kísérni s lapunk révén már igen sokszor figyelemreméltó kritikát gyakorolt a hiányok és az ellenőrzés fogyatékosága miatt egyaránt, amiből sokat okulhattak volna, ha akartak volna a városházi urak — azt az újabb panaszt küldötte be hozzánk, hogy kedden a Rákóczi-ut baloldalán lévő összes lámpák már este félnyolc órakor alig pislogtak, vörös izzó színű volt valamennyi láng. A fölslóaló a baj okát a vezeték összevissza-kapcsolásában találja. Fölvívjuk rá a városi főmérnök figyelmét. Talán ideje lenne már állandó és szigorú ellenőrzés alá fogni a villamos vállalatot.

A jókedv netovábbja. Egyik zombori előkelő iparos házánál családi ünnepély — eljegyzési lakoma — volt a napokban. Volt szép muzsika, vidám ének, tüzes tánc, pezsgő quantum satis, vagy még annál is több. Egyik fiatalember aztán úgy neki szilajodott, hogy széles jókedvében kiugrott az emeleti ablakon. A salto mortalé láttára meghült a vér a vendégseregben; de a virtuskodó fiatal embernek nem lett nagyobb baja. Mindössze az egyik lábát törte el egy kicsit; de hát az ilyen csont tudvalevőleg összeforr hamar.

Verekedések és duhajkodások. Bulyovits Péter tamburás a napokban többet magával berugott állapotban ballagott a Petőfi-utcán. Szemközt jött a társasággal Biliczki Péter napszamos, aki a kelleténél szintén többet ivott a jóból. Bulyovits és Biliczki között összekulönbözés támadt, aminek Biliczki — jó zombori szokás szerint — azzal vetett véget, hogy beleszurta a bicskáját a Bulyovits combjába: A tamburás sérülése komoly és még veszélyes komplikációk támadhatnak belőle. — Vernár Száva juhászbojtár is a virtuskodó legények közé tartozik. Valami semmiség miatt egy kapával úgy fejbe tisztelte Zsulyevits Jánost, hogy az egy jó ideig meg fogja emlegetni a Vernár kapáját. A verekedők a bíróság elé kerülnek.

Talált tárgyak. A városháza legutóbb a következő talált tárgyak kerültek: Egy bõrpénztárca és körülbelül 5 korona pénz, továbbá drót karikára fűzött 50 darab pipaszurkáló, egy kenyérvágó kés, egy kötött gyermekcipka. A tulajdonosok jelentkezzenek a rendőrségnél.

Ujoncozás Bácsmezejében: Apatini járásban április 22—28. Zombori járásban május 1—6. Bajai járásban május 13—18. Bácsalmási járásban május 25-től június 2-ig. Topolyai járásban április 22—30. Óbecsei járásban május 4—12. Zentai járásban május 15—19. Zenta városban május 22—26. Magyarkanizsa városban május 29-től június 2-ig. Ujvidéki járásban május 9—15. Kulai járásban május 11—26. Palánkai járásban május 29-től június 4-ig. Titeli járásban június 6—10.

Szenzációs öngyilkosság Ujvidéken. Pénteken reggel az ujvidéki ártézfürdő egyik kabinjában agyonlõtte magát Ernst Ödön, az ujvidéki törvényszék vizsgáló bírja. Hogy mi vitte a végzetes tette a szerencsétlen bírót, még nem tudják. Halála nagy részvétet keltett. Özvegyet és 3 gyermeket hagyott hátra.

Dr. Strasser Lajos ügyvédi irodáját Erzsébet-körut 5. sz. — volt Késmárky-féle házba — helyezte át.

Értesültünk, hogy Angyal Nándor zombori születésű fiatal építész, ki Pesten, évekig legelső irodában mint vezető ember működött s most az építómesteri szakvizsgákat sikerrel letéve, az oklevelet megszerezte, városunkban letelepedett. Felhívjuk városunk t. közönségének figyelmét e kezdő építómesterre s kérjük őt pártolásban részesíteni. Elvállalja a legegyszerűbb épülettől a legmonumentálisabb épület tervezését, költségvetést, szakvéleményt ad, bármily komplikált dolgokban. 94—8—1

Felhívás! Ezennel közhírré teszem, hogy Zomborban, a vármegyei ház átellenében lévő **Kaelbly Mihály-féle vendéglőt átveszem.** Felhívom és kérem azokat, akiknek az üzlettel szemben **esetleg követeléseik vannak,** hogy azokat az **átvétel napjáig, április 27-ig nálam jelentsék be, mert azontul felelősséget nem vállalok.** 95—2—1 **RICHTER ANTAL.**

HIRDETÉSEK.

ELADÓ HÁZTELKEK.

A nemesmiliticsi országuton a Czedler-féle szőlőből kifarcellázott házhelyek — az új vasuti fűtőházzal szemben — **kedvező feltételek** mellett eladó. — Értesítést adnak: **Dr. Turányi Zsigmond** ügyvéd és **Mérő Ignác** tégla-gyáros. 67 * 4

Szobát keres

esetleg reggeli és ebédkosztal idősebb uriember, zombori középkori független urnónél, kit diszkréten, szerényen támogatna, csakis teljes címmel ellátott ajánlatokra válaszol. Becsületszóra titoktartás. Ajánlatok „**Ébredés**“ cím alatt Zombor poste restante. 88 2 2

Sárga orpington fajtyuk-tojás darabja 20 fillér
Kapható Weigand Lörinc-nél, Sztapári-ut 24. sz. a.
74-10-6

Egy gyakorlatra alkalmas régi zongora 100 ELADÓ 100 koronáért

Cím a kiadóhivatalban. 84—3—3

az elasztikus
cipősarok

PALMA

figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

BOR.

Kitűnő palackborok izlésesen adjusztált egyliteres üvegekben:

O Kadarka, baranyai siller asztali bor 1 literes üveg ára **90 fillér.**

R Rizling, 1909 es fehér, erős, zamatos pecsenyebor, 1 l. üveg ára **1:30 K.**

Muskotály, 1910-es, finom illatu, erős csemegebör 1 l. ü. ára **1:60 K.**

Burgundi, 1910-es, édes, vörös csemegebör 1 literes üveg ára **2 K.**

Az üvegek ára külön 10 fil. A rendeléseket szíves készséggel házhoz szállítja a **Bozsánszky-cukrászda** Zombor, Korzó, Heindlhófer-ház. Telefon 210.

147. szám
végreh. 1914.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1914. évi P. 1901. számú végzése következtében dr. Königstädter Ottó ügyvéd által képviselt Schwartz Testvérek cég javára 443 kor. 20 fillér és 2009. korona és 51 fillér s jár., Korcsin Milán javára 2344 korona s jár., Goldschmiedt és Bálint cég javára 29 korona 87 fillér s jár. erejéig 1914. évi március hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 7610 koronára becsült következő ingóságok, ugymint épületfák, ló, pénzeszekrény, kocsí stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az apatini kir. járásbíróság 1914-ik évi V. 59/1. számú végzése folytán a fenti tőkekövetelések, ezeknek esedékes kamatai, $\frac{1}{2}\%$ váltódíj és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig alperesek lakásán Sztapáron leendő megtartására 1914. *április 27. napjának d. e. 1/29 órája* határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Apatin, 1914. évi április hó 5-én.

Mesterházy Imre,
kir. bír. végrehajtó

Ház eladás.

Zöldkert-utca 5. sz. a.

HÁZ

előnyös feltételek mellett
szabad kézből eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Olcsó pénzkölcsönök!

4 $\frac{1}{2}$ % kamatláb mellett

teljesen kifizetve 100-at 100-ért árfolyamlevonás nélkül. Miután bankházunk vállalja az **összes költséget**, a kölcsönvevő, **előzetes kiadás nélkül**, a teljes pénzt kézhez kapja kifizetve.

Földbirtokok parcellázása igen kedvező feltételek mellett.

Herczog Fivérek bankháza
Szabadka, Kossuth-utca. Fiók: Óbecse.
Plébánia-utca.

40-52-8

Ha eredeti

SCRUM, MERMAID ÉS SCHLESENGER FOOTBALL ÉS TENNIS felszereléseket, azonkívül mindennemű FÉNYKÉPÉSZETI

cikket a legjobb minőségben és legolcsóbb árban akar beszerezni, úgy mint legszolidabb és legmegbízhatóbb céget a **DÉLMAGYARORSZÁGI KOSMETIKAI VÁLLALAT sport-osztályát** ajánljuk nb. olvasó közönségünk szíves figyelmébe.

Telefon: 215. **ZOMBOR.** Sürgőny cím: Weidinger-ház. Trefort-utca 7. szám **KOSMETIKA**

65-5

A világhírű „PFAFF“ varrógépek egyedüli raktára.

TELEFON 253.

TELEFON 253.

Van szerencsém közölni, hogy az országszerte legjobb hírek örvendő

„UJLAKI“ írógépnek képviselőjét

Zombor város és környékére átvetem. Készséggel hajlandó vagyok ezen legmodernebb és legjobb híru gépet kívánatra úgy Zomborban, mint Zombor környékén működésben díjmentesen bemutatni. Együttal berendezkedtem az **írógépszaküzletre**, amennyiben jóhírű varrógépüzlettemmel kapcsolatosan

IRÓGÉP-JAVÍTÓ MŰHELYT

rendeztem be, ahol a legjutányosabb áron elvállalom bármely rendszerű írógépek javítását. Hajlandó vagyok **írógépek jókarbantartását** elvállalni csekély évi előfizetési díj ellenében. Ezeket havonként legalább egyszer műszerésszem a géptulajdonos irodájában kitisztítani, megolajozni és ellenőrizni, a gépet, valamint az esetleges kisebb üzemzavarokat megszüntetni köteles. Szükség esetében azonban időközben is tartoznám a helyszínen megszüntethető kisebb üzemzavarokat megszüntetni. Külön díjazást még akkor sem számítok fel, ha a gépen valamely alkatrész törött, csak a törött rész beszerzési árát számítom fel t. előfizetőimnek. Állandóan készletben tartok bármely rendszerű géphez való gépszalagokat és szénpapírokat, valamint írógép papírokat, gépolajat és bármely más gépalkatrészt eredeti gyári áron szállítom. Új vállalkozásomhoz szíves támogatását kérve,

maradtam kiváló tisztelettel **TURY JÁNOS,** mechanikus.

„Helickal Premier“ kerékpárok.

Alkatrészek állandóan raktáron.